

Informatienota raad

Zaaknummer	Z-23-453328
Documentnummer	DOC-23-676888
Van	College
Datum	17 april 2023
Onderwerp	Jaarverslag 2022 juridische zaken

Ter informatie

Kennis nemen van:

Het jaarverslag over 2022 van juridische zaken.

Aanleiding

Hieronder treft u een overzicht aan van de resultaten van Juridische zaken over 2022. In dit overzicht wordt een aantal onderwerpen behandeld. Die onderwerpen zijn bezwaarschriften, beroepszaken, Wet open overheid (Woo)-verzoeken, klachten en ingebrekestellingen. In het overzicht worden aantallen genoemd en behaalde resultaten. Met dit voorstel krijgt u een beeld van en inzicht in de cijfers van een aantal belangrijke juridische onderwerpen. Voor een volledig beeld zijn ook de actuele cijfers van 2023 benoemd (peildatum medio april 2023).

Het laatste overzicht is van 2020. Vanwege capaciteitsgebrek bij Juridische zaken is destijds geen jaaroverzicht opgesteld over 2021.

Kernboodschap

Klachten

Inwoners die ontevreden zijn over de manier waarop ze behandeld zijn door een ambtenaar of lid van het gemeentebestuur, kunnen een schriftelijke klacht indienen. Wij beschouwen elke klacht als een kans om onze dienstverlening te verbeteren.

Aantal ingekomen klachten 2018 -2023

2018	2019	2020	2022	2023
77	84	74	72	25*

* Op basis van peilmoment medio april 2023

In het eerste kwartaal van 2023 zijn er 25 klachten ingediend. De reële verwachting is dat we over het gehele jaar 2023 circa 90 klachten ontvangen.

overzicht klachten 2022

Afdeling Omgevingszaken	3
Afdeling Publiek	13
Afdeling Ruimtelijke Ontwikkeling	25
Afdeling Buitendienst	7
Afdeling Openbare Ruimte	8
Afdeling Advies en Dienstverlening	0
Afdeling Strategie en Organisatie	0
Afdeling Maatschappelijk Beleid	1
Griffie	2
Doorgestuurd naar andere instanties (HVC, DeSom en WerkSaam)	4
Niet in behandeling genomen	9

Aan het einde van het jaar stonden nog 25 klachten 'open' in het klachtenoverzicht, wat betekent dat er vanuit de leidinggevende geen terugkoppeling gegeven is richting Juridische zaken over de wijze van afhandeling.

Ingebrekestellingen (excl. WOZ-ingebrekestellingen)

Een dwangsom is verschuldigd als niet tijdig wordt beslist op een aanvraag of bezwaarschrift.

De dwangsom is verschuldigd als:

- de wettelijke beslistermijn is verstreken;
- er door aanvrager of bezwaarde een ingebrekestelling aan de gemeente is gezonden;.
- niet binnen twee weken na ontvangst van de ingebrekestelling alsnog is beslist

De dwangsom bedraagt maximaal € 1.442,- (de eerste veertien dagen € 23,- per dag, de daarop volgende veertien dagen € 35,- per dag en de overige dagen € 45,- per dag).

Vanaf 1 oktober 2016 is bepaald dat de dwangsom voor niet tijdig beslissen niet van toepassing is op Woo-besluiten (voorheen Wob) en beslissingen op bezwaar tegen deze besluiten.

Wij zien eind 2022 en begin 2023 een forse toename van de ingebrekestellingen.

Deze toename komt met name vanuit het Sociaal Domein. Uit navraag is gebleken dat daar grote achterstanden zijn in het afhandelen van het aantal aanvragen.

De grote toename van het aantal ingebrekestellingen zorgt voor een verhoogde werkdruk.

Ingebrekestellingen (excl. WOZ)

	2018	2019	2020	2022	2023*
Bezwaarschriften	4	4	8	9	9
WMO/bijzondere bijstand	24	56	6	68	70
Wob/Woo	0	0	1	0	1
Anders	7	15	13	6	1
Totaal ingebrekestellingen	35	75	28	83	81
Niet tijdig beslist na ingebrekestelling	2	5	5	3	3
Kosten	€ 480,-	€ 4.686,-	€ 3.394,-	€ 1596,-	€ 391,-

*peilmoment medio april 2023

In 2022 is € 1.596,- uitbetaald aan dwangsommen. waarbij geen enkele keer de maximale dwangsom van € 1.442,- is verbeurd.

In 2023 (peilmoment medio april 2023) is er € 391,- uitbetaald aan dwangsommen.

Nadat een ingebrekestelling is ontvangen en niet binnen twee weken is beslist, kan aanvrager of bezwaarde ook beroep instellen bij de rechtbank wegens het niet tijdig beslissen. De rechter kan naar aanleiding daarvan een hogere dwangsom opleggen.

Bezwaarschriften (exclusief belastingen)

In 2022 zijn 213 bezwaarschriften ingediend (waarvan er 135 nog niet zijn afgehandeld in 2022). In 2022 waren er in totaal 262 bezwaarschriften die behandeld moesten worden, dit inclusief de niet behandelde bezwaarschriften uit voorgaande jaren.

Aantal ingekomen bezwaarschriften 2018-2023

2018	2019	2020	2022	2023
85	136	97	213*	50**

*Er zijn 67 bezwaarschriften ingediend tegen één verleende omgevingsvergunning .

**Peilmoment medio april 2023

Afhandeling van bezwaarschriften in termijnen

In 2022 zijn 32 bezwaarschriften binnen de wettelijke termijn afgehandeld. Er zijn 32 bezwaarschriften te laat - dus buiten de wettelijke termijn- afgehandeld. Een belangrijke oorzaak is het capaciteitsgebrek bij het team Juridische zaken.

Overschrijding van de termijn kan ontstaan door de complexiteit van de zaak, het aantal bezwaarschriften tegen één besluit en door langdurig aanvullend/nader onderzoek.

Vanaf 2015 is de praktijk dat een hoorzitting alleen wordt uitgesteld als partijen instemmen met een langere beslistermijn. Hiermee voorkomen we overschrijdingen van de beslistermijn en daardoor mogelijke dwangsommen voor 'niet tijdig beslissen'.

De ingediende bezwaarschriften moeten (persoonlijk voor iedere bezwaarmaker) rechtmatig en accuraat worden afgehandeld met een besluit op het bezwaarschrift. De toename van het aantal bezwaarschriften zorgt - dit nog los van de mogelijke complexiteit van de inhoud - voor een verhoogde werkdruk.

In 2023 (peilmoment medio april 2023) zijn er 50 bezwaarschriften ontvangen. Doorgetrokken naar het volledige jaar zou dit betekenen dat er circa 200 bezwaarschriften binnenkomen in 2023.

Bezwaarschriften belastingen/WOZ

De afhandeling van bezwaarschriften belastingen/WOZ vindt plaats bij het team Informatiebeheer en Basisinformatie van de afdeling Bedrijfsvoering. Voor de volledigheid van het overzicht van de bezwaarschriften zijn deze cijfers aan dit jaaroverzicht toegevoegd.

In 2022 zijn 792 bezwaarschriften ingediend. Daarvan zijn er 600 ongegrond verklaard (dat wil zeggen dat de beschikking ongewijzigd in stand is gebleven).

Er waren 189 bezwaren gegrond (circa 24%), de WOZ waarde van het onroerende goed is verlaagd. Drie besluiten zijn vernietigd/ingetrokken.

In 2023 (peilmoment medio april 2023) zijn 2.246 WOZ-bezwaren binnengekomen.

Beroep, hoger beroep en verzoeken om voorlopige voorzieningen bij de bestuursrechter

Tegen beslissingen op bezwaar is beroep mogelijk bij de bestuursrechter en tegen de uitspraak van de rechtbank is hoger beroep mogelijk bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRS) of Centrale Raad van Beroep (CRvB). In zowel de bezwaar- als beroepsfase kan, als sprake is van spoedeisende belangen, ook een verzoek om voorlopige voorziening worden ingediend bij de Voorzieningenrechter bij de rechtbank. In hoger beroep is dit ook mogelijk bij de ABRS en CRvB.

Bestuursrechtelijke procedures kunnen meerdere jaren in beslag nemen. Wordt in het ene jaar een beslissing op bezwaar genomen, dan kan de uitspraak in (hoger) beroep in een daaropvolgend jaar volgen. Dat in een bepaald jaar beroep is ingesteld, is minder interessant. Daarom zijn in deze rapportage de gedane uitspraken opgenomen.

Aantallen uitspraken

2018	2019	2020	2022	2023
18	20	19	24	5*

*Peilmoment medio april 2023

In 2022 hebben wij in 24 zaken een uitspraak ontvangen.

Overzicht uitspraken bestuursrechter (excl. belastingen en bestemmingsplannen) in 2022

procedure	aantal	niet-ontvankelijk	ongegrond	gegrond	ingetrokken
Verzoeken om voorlopige voorziening	7	2	3	1	1

Beroep	11	1	6	2	2
Hoger beroep	6	1	5		

Wet open overheid

Per 1 mei 2022 is de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) ingetrokken en is de Wet open overheid (Woo), de opvolger, van kracht. Bij toepassing van de Woo wordt uitgegaan van het algemeen belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische samenleving. In de Woo zijn ter uitwerking daarvan regels opgenomen over het actief openbaar en toegankelijk maken van overheidsinformatie. Daarnaast regelt de Woo hoe om wordt gegaan met het openbaar maken van informatie op verzoek. De Woo bevat de regels waaraan bestuursorganen bij dergelijke verzoeken moeten voldoen aan en beschermt tegelijkertijd de daarbij betrokken belangen. Bestuursorganen moeten de gevraagde informatie duidelijk en binnen de termijnen van de wet aanleveren.

	2018	2019	2020	2022	2023
Wob/Woo-verzoeken	18	24	22	31	15*

*Peilmoment medio april 2023 (de verwachting is dat we in 2023 in totaal circa 50 Woo verzoeken ontvangen)

Wij zien eind 2022 en begin 2023 een grote toename van de Woo-verzoeken.

Bovendien worden de verzoeken steeds complexer en omvatten een groter aantal opgevraagde documenten.

Verder ontvangen we veel verzoeken van journalisten, die op zoek zijn naar informatie om een artikel over te schrijven. Ook ontvangen we steeds vaker meerdere Woo-verzoeken van individuele inwoners die ontevreden zijn over een bepaalde gang van zaken binnen de gemeente en de verzoeken gebruiken om hun ongenoegen te uiten.

Om deze redenen wordt het steeds moeilijker om met de huidige bezetting de Woo-verzoeken binnen de daarvoor gestelde wettelijke termijnen af te handelen.

Bovendien zorgen de grotere aantallen en de complexiteit van de verzoeken voor een verhoogde werkdruk.

Consequenties

N.v.t.

Communicatie

De informatienota wordt aan de raad voorgelegd.

Vervolg

N.v.t.

Bijlagen